

Betænkning afgivet af Finansudvalget den 7. april 2022

Betænkning

over

Forslag til lov om velfærd

[af finansministeren (Nicolai Wammen)]

1. Ændringsforslag

Venstres medlemmer af udvalget har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* i udvalget (V, KF og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (DF) vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Nye Borgerlige, Frie Grønne, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at der som følge af det nationale kompromis om dansk sikkerhedspolitik bør ses bort fra forsvarsudgifter i opgørelsen af det demografiske træk og væksten i det offentlige forbrug.

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget finder det bekymrende, at regeringen med lovforslaget vil forpligte den til enhver tid siddende regering til hvert år at bruge flere penge på

velfærd, uagtet om der for den siddende regering er finanspolitiske muligheder for på ansvarlig vis at kunne prioritere de øgede udgifter. Det er dybt problematisk, at regeringen ensidigt fokuserer på, hvordan der kan bruges flere penge, uden samtidig at forholde sig til, hvor pengene skal komme fra.

Venstre har givet et velfærdslofte om, at pengene skal følge med, når der kommer flere ældre og flere børn. Venstre mener, at udviklingen i det demografiske træk medfører behov for, at der prioriteres flere penge til velfærd. Det er derfor centralt for Venstre, at vi også i fremtiden har råd til at finansiere det danske velfærdssamfund. Men hele forudsætningen for at kunne levere mere og bedre velfærd er naturligvis, at der føres en politik, der øger Danmarks velstand, og som kontinuerligt bidrager til at fremtidssikre dansk økonomi.

Venstre noterer sig, at der ikke er flertal for regeringens forslag. Det er godt for fremtidige regeringers muligheder for at sikre en økonomisk ansvarlig styring af de danske statsfinanser. Og det er givende for, at danskerne kan have tillid til, at de offentlige udgifter styres i forhold til udviklingen af de offentlige indtægter.

Venstre har stillet ændringsforslag til lovforslaget. Venstre har foreslået, at velfærdsloven ændres til en vækst- og velfærdslov. For Venstre mener, at det er sund fornuft og ansvarligt, at stigende udgifter til velfærd betinges af, at den økonomiske vækst og velstand giver mulighed for, at der kan prioriteres flere penge til velfærd.

Venstres forslag til en vækst- og velfærdslov indebærer, at væksten i dansk velstand som minimum skal følge det stigende offentlige forbrug. Hvis ikke velstanden følger med, skal den til enhver tid siddende finansminister forpligtes til at fremlægge forslag, der kan sikre, at velstanden løftes til minimum det niveau, som man ønsker at øge det offentlige forbrug med. Det kan f.eks. være initiativer, der sikrer, at det bedre kan betale sig at arbejde. Det er en ansvarlig måde at

sikre mere velfærd, da man dermed sikrer, at der også fortsat er råd til stigende udgifter til velfærd.

Konkret har Venstre foreslået, at skønnet for realvæksten i bnp for det efterfølgende finansår som minimum skal være det samme som det demografiske træk i procent. Hvis ikke det er tilfældet, forpligtes finansministeren til at fremlægge forslag til initiativer, der varigt øger bnp strukturelt svarende til differencen mellem den skønnede vækst i bnp og det demografiske træk. Det offentlige forbrug kan hæves efter gennemførelse af de foreslåede initiativer.

Venstres forslag indebærer naturligvis også, at stigningen i det offentlige forbrug sker inden for skattestoppets rammer. For det skal ikke være dyrere at være dansker eller dyrere at drive virksomhed.

Venstres vej er den ansvarlige vej.

Venstres medlemmer af udvalget er bekymrede over, at regeringen endnu engang viser evne til at bruge penge, uden at regeringen på nogen måde forholder sig til, hvordan vi gør Danmark rigere.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *mindretal* (KF, DF og LA):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag
til

lov om vækst og velfærd.«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

Til § 1

2) I *stk. 1* indsættes efter »det offentlige forbrug«: »og skønnet for realvæksten i bnp«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

Til § 2

3) I *stk. 1, 3. pkt.*, indsættes efter »der kan sikre dette«: », jf. dog *stk. 2*«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

4) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., finder kun anvendelse, i tilfælde af at skønnet for realvæksten i bnp som minimum er på samme niveau som det demografiske træk i procent. Hvis realvæksten i bnp ikke modsvare væksten i det demografiske træk, skal finansministeren fremlægge tiltag, der varigt øger bnp strukturelt svarende til differencen mellem den skønnede realvækst i bnp og det demografiske træk. Det offentlige forbrug kan hæves, som anført i *stk. 1*, når de fremlagte tiltag er gennemført.*«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

[Realvæksten i det offentlige forbrug betinges af en tilsvarende realvækst i bnp]

Ny paragraf

5) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Ingen skatter eller afgifter må hæves med henblik på at øge væksten i det offentlige forbrug, jf. dog *stk. 2-5*.

Stk. 2. Skatter og afgifter kan hæves, hvis det findes nødvendigt for at imødegå skatteundgåelse eller anden utilsigtet udnyttelse af skattelovgivningen, eller hvis det sker som følge af Danmarks internationale forpligtelser.

Stk. 3. Skatter og afgifter kan hæves som følge af miljø- eller klimamæssige hensyn.

Stk. 4. Tobaksafgifter er ikke omfattet af *stk. 1*.

Stk. 5. Kommunerne fastsætter selv de kommunale skatter under hensyntagen til de samlede kommunale skatter.«

[Væksten i det offentlige forbrug må ikke finansieres ved at hæve skatter eller afgifter]

Bemærkninger

Til nr. 1-3

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget foreslås det, at en eventuel forøgelse af det offentlige forbrug på baggrund af udviklingen i det demografiske træk udelukkende kan ske, såfremt realvæksten i bnp som minimum er på et tilsvarende niveau som den procentvise udvikling i det demografiske træk. Alternativt skal det gennem finanspolitiske tiltag sikres, at der tilvejebringes en stigning i det strukturelle bnp, der varigt øger bnp strukturelt svarende til differencen mellem den skønnede vækst i bnp og det demografiske træk. Bestemmelsen sikrer, at de offentlige udgifter på en økonomisk ansvarlig måde kan hæves svarende til det demografisk træk.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget foreslås det, at en stigning i det offentlige forbrug som følge af forslaget i § 2 sker inden for rammerne af et skattestop. Forslaget skal sikre, at det ikke bliver dyrere at være dansker eller dyrere at drive virksomhed i Danmark.

Såfremt det findes nødvendigt at indføre nye eller hæve eksisterende skatter eller afgifter, jf. *stk. 2-4*, skal merprovenu herfra anvendes til at sænke en anden skat eller afgift med et tilsvarende provenu.

Skattestoppet indebærer respekt for det kommunale og lokale selvstyre, jf. *stk. 5*. Kommunerne er omfattet af skattestoppet under et. Kommunerne kan med skattestoppet fortsat selv fastsætte de kommunale skatter under hensyntagen til de samlede kommunale skatter.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. oktober 2021 og var til 1. behandling den 11. november 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Finansudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og finansministeren sendte den 24. septem-

ber 2021 dette udkast til udvalget, jf. FIU alm. del – bilag 195 (folketingsåret 2020-21). Den 27. oktober 2021 sendte finansministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Benny Engelbrecht (S) Thomas Jensen (S) Jens Joel (S) fmd. Kasper Sand Kjær (S) Mogens Jensen (S)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Annette Lind (S) Andreas Steenberg (RV) Rune Lund (EL) Sophie Løhde (V)

Kim Valentin (V) nfmd. Eva Kjer Hansen (V) Troels Lund Poulsen (V) Torsten Schack Pedersen (V) René Christensen (DF)

Rasmus Jarlov (KF) Ole Birk Olesen (LA)

Nye Borgerlige, Frie Grønne, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	13	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	10
Liberal Alliance (LA)	3		